

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука

Бана Милосављевића 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период од 01.01. до 31.12.2016. године

Број: УО-8/17
Датум: 21.06.2017. године

Бања Лука, јун 2017. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	6
1.1. Мисија, визија и циљеви	6
1.2. Надлежности Агенције	7
1.3. Органи управљања и организациона структура.....	9
1.3.1. Органи управљања.....	9
1.3.2. Организациона структура	9
1.4. Законодавни оквир.....	12
2. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ	13
2.1. Регулаторне активности.....	13
2.2. Надзорне активности и лиценцирање	15
2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења у пословима осигурања и посредовања у осигурању	15
2.2.2. Надзорне активности.....	18
2.2.2.1. Континуирани надзор.....	18
2.2.2.2. Редовне и ванредне контроле	25
2.2.2.3. Мјере надзора, прекршајни налози и захтјеви за покретање прекршајних поступака.....	26
2.3. Активности у вези са заштитом потрошача у осигурању.....	29
2.3.1. Омбудсман у осигурању/Одјељење за едукацију и заштиту потрошача	29
2.3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања и другим писаним поднесцима	30
2.3.1.2. Едукација потрошача корисника услуга осигурања	32
2.3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања.....	32
3. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	33
3.1. Унапређење супервизорских пракси	33
3.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија	33
3.3. Информациони систем Агенције	35
3.4. Сарадња са другим институцијама.....	36

3.4.1. Сарадња са домаћим институцијама	36
3.4.2. Сарадња са иностраним институцијама	38
3.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања	39

Табеле

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања.....	11
Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених.....	11
Табела 3: Преглед издатих дозвола, уписа и брисања из регистра Агенције и укупног броја учесника на тржишту осигурања на дан 31.12.2016. године	17
Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде у 2016.години	18
Табела 5: Преглед прописаних извјештаја који се достављају Агенцији	20
Табела 6: Информације/мишљења из континуираног надзора у 2016. години.....	23
Табела 7: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12. 2016. године.....	27
Табела 8: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања.....	31
Табела 9:Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова и другим писаним поднесцима.....	31

УВОДНА РИЈЕЧ

Овај извјештај садржи преглед регулаторних, надзорних и активности у вези са заштитом потрошача, које је Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) проводила у 2016. години, у складу са својим законским надлежностима.

Агенција је основана законом, као самостални и независни регулаторно - надзорни орган који дјелује у циљу заштите права и интереса осигураника и других лица корисника осигурања, као и општег унапређења сектора осигурања. Агенција за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске.

Регулаторне активности Агенције су биле усмјерене на унапређење постојећег подзаконског оквира, које се заснивало на доношењу подзаконских аката након извршене анализе усаглашености са осталим прописима и достигнутом нивоом развоја сектора осигурања, те на изради подзаконских аката на основу Закона о обавезним осигурањима у саобраћају. Представници Агенције учествовали су у изради нацрта Закона о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању.

Надзорне активности Агенције су обављане кроз континуирани надзор, те редовне и ванредне контроле пословања учесника на тржишту осигурања.

Агенција је путем континуираног надзора пратила извршење наложених мјера, начин рада и финансијски положај учесника на тржишту осигурања. Поред континуираног надзора, спровођене су 21 on-site контроле и 4 off-site контроле учесника на тржишту осигурања. Такође, завршене су off-site контроле, покренуте у 2015. години, поштивања премијског система обавезног осигурања од аутоодговорности код свих друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те контроле свих филијала друштава за осигурање из ФБиХ у вези поштивање правила извјештавања и обавјештавања Агенције. Све надзорне активности су се спроводиле према стандардизованим супервизорским методологијама. На основу континуираног надзора и контрола изречен је већи број различитих надзорних мјера, које треба да обезбиједи континуитет и усклађеност пословања учесника на тржишту са законским прописима.

У овом извјештајном периоду, Агенција је као мјеру надзора увела ванредну управу у друштву за осигурање „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука. Увођење ванредне управе није промијенило чињеницу да друштво за осигурање има дозволу за обављање послова осигурања и да наставља са редовним пословним активностима. У периоду израде овог извјештаја, усљед престанка постојања разлога због којих је ванредна управа била уведена, Агенција је донијела рјешење о престанку ванредне управе.

Агенција се бавила заштитом потрошача како преко надзорних и регулаторних активности, тако и у директној комуникацији са потрошачима преко стручних служби Агенције и Омбудсмана у осигурању.

Значајан сегмент дјеловања Агенције представљају и едукативне активности, у оквиру којих су организовани семинари, савјетовања и радионице за учеснике на тржишту осигурања. У сарадњи са Удружењем друштава за осигурање Републике Српске организован је и семинар за привредна друштва, на којем је представницима привредних друштава презентован значај и основне карактеристика осигурања имовине, процедуре за закључивање уговора о осигурању и подношењу одштетних захтјева, те начин рјешавања несугласица и спорова из осигурања. Организована је едукација и испитни рок за полагање стручног испита, потребног за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању.

Остварена је сарадња са бројним и различитим институцијама у Републици Српској, БиХ и иностранству, а посебно у оквиру Комитета за координацију финансијског сектора Републике Српске и CESEE иницијативе (Central-Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative).

Директор,
Славен Дујаковић

1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција је основана 2006. године Законом о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 и 47/17).

Агенција је самостална непрофитна институција Републике Српске, која за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске. Сједиште Агенције је у Бањој Луци.

1.1. Мисија, визија и циљеви

Мисија Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора у области:

- осигурања (друштва за осигурање, посредници у осигурању) и
- добровољног пензијског осигурања (фондови и друштва за управљање),

с циљем заштите и обезбјеђења повјерења осигураника, трећих лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и транспарентно функционисање тржишта осигурања у Републици Српској.

Визија је континуирани развој Агенције, као независног и модерног регулатора и надзорног тијела, у складу са најбољом праксом и међународним стандардима у овој области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржишту осигурања (друштва за осигурање, филијале друштава за осигурање из Федерације БиХ, посредници у осигурању, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и Заштитни фонд Републике Српске), као и правила и принципе надзора са међународно прихваћеним стандардима надзора у осигурању. Агенција врши надзор и предузима мјере потребне да се обезбиједи законитост рада и пословања учесника на тржишту осигурања.

У сарадњи са учесницима на тржишту осигурања у Републици Српској, Агенција предузима активности у циљу подизања свијести о потреби сталног унапређивања пословања и повећавања нивоа усклађености са стандардима и прописима у осигурању.

Дјеловањем Агенције на овим основама стварају се претпоставке да се у Републици Српској изгради стабилно, уређено и ефикасно тржиште осигурања, које корисницима обезбјеђује услуге осигурања, на квалитетан, поуздан и транспарентан начин.

Основни принципи на којима се заснива функционисање Агенције су:

- економичан и ефикасан приступ регулацији и надзору,
- објективан и непристрасан приступ у провођењу надзора,
- стандардизација надзорних процедура и
- транспарентност у обављању активности.

Стратешки циљеви Агенције су:

- изградња компетентности у надзору, отвореност ка конструктивној интеракцији са свим заинтересованим странама,
- стимулисање конкурентског окружења и помоћ у развоју саморегулације учесника на тржишту осигурања,
- регулација и надзор засновани на ризику - постепено унапређивање приступа надзору, помјерањем фокуса са контроле законитости пословања на надзор који се базира на процјени ризика у пословању надзираних лица и на управљању тим ризицима,
- одржавање активне позиције у БиХ, примјена ЕУ и других међународних стандарда,
- повећање повјерења јавности у услуге и производе тржишта осигурања и добровољног капитализованог пензијског осигурања,
- изграђивање ефективне политике у области развоја и употребе људских ресурса,
- оптимизација структуре, процеса, процедура и развоја у вези са употребом информационаих технологија.

1.2. Надлежности Агенције

У складу с правним оквиром, надлежности Агенције могу се груписати на регулаторне, надзорне и заштита и едукација потрошача у осигурању.

Агенција у оквиру својих регулаторних надлежности:

- доноси подзаконске прописе (правилнике, одлуке, наредбе, упутства и смјернице),
- анализира постојећу подзаконску регулативу, са аспекта промјена законског оквира и тржишних околности,
- покреће иницијативе за промјену закона из области осигурања и закона из других области који су од значаја за очување стабилности и развој сектора осигурања,
- учествује у изради транспозиционих и корелационих табела у односу на директиве ЕУ у области осигурања, у сарадњи са другим надлежним органима и
- врши самопроцјену усклађености домаће регулативе са ICP принципима које је издало Међународно удружење супервизора у осигурању (IAIS).

Надзорне надлежности Агенције су:

- надзор испуњености услова за оснивање друштава за осигурање и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова,
- надзор испуњености услова за овлашћење и упис у регистар посредника у осигурању и овлашћених актуара,
- надзор испуњености услова неопходних за издавање разних одобрења/сагласности учесницима на тржишту осигурања,
- континуирани надзор (правни, финансијско-рачуноводствени и актуарски) учесника на тржишту осигурања, на основу анализе извјештаја и друге документације коју достављају Агенцији,
- редовне и ванредне контроле учесника на тржишту осигурања,
- надзор над пословањем Заштитног фонда Републике Српске,
- вођење прописаних регистара друштава за осигурање, посредника у осигурању, овлашћених актуара и добровољних пензијских фондова,
- размјена информација из области надзора са другим регулаторима финансијског тржишта у Републици Српској и Федерацији БиХ и
- сарадња и размјена информација са институцијама супервизије осигурања из земаља ЕУ, путем колеца супервизора, а у циљу провођења надзорних активности друштава за осигурање која послују у оквиру групација осигураваача.

Надлежности Агенције везане за заштиту и едукацију потрошача у осигурању су:

- континуирани надзор над постојањем и примјеном интерних процедура у друштвима за осигурање за продају осигурања (закључивање уговора) и за рјешавање одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума,
- подстицај јачању повјерења јавности у услуге осигурања (путем Омбудсмана, едукацијом, превентивним дјеловањем и другим потребним мјерама),
- подизање јавне свијести о користима и потребама за осигурањем, као и ризицима покривеним осигурањем,
- едукација различитих категорија потрошача на тржишту осигурања,
- информисање надлежних органа и јавности о раду Агенције и стању на тржишту осигурања и
- сарадња и координација рада са другим надзорним органима финансијског сектора, ради очувања његове ефикасности, стабилности и обезбјеђења заштите права свих корисника финансијских услуга, у складу са Законом о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 49/09).

У извјештајном периоду није било регулаторних и надзорних активности из области добровољног пензијског осигурања, јер у Републици Српској још увијек није основан ниједан добровољни пензијски фонд.

1.3. Органи управљања и организациона структура

1.3.1. Органи управљања

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, органи управљања Агенције су Управни одбор и директор.

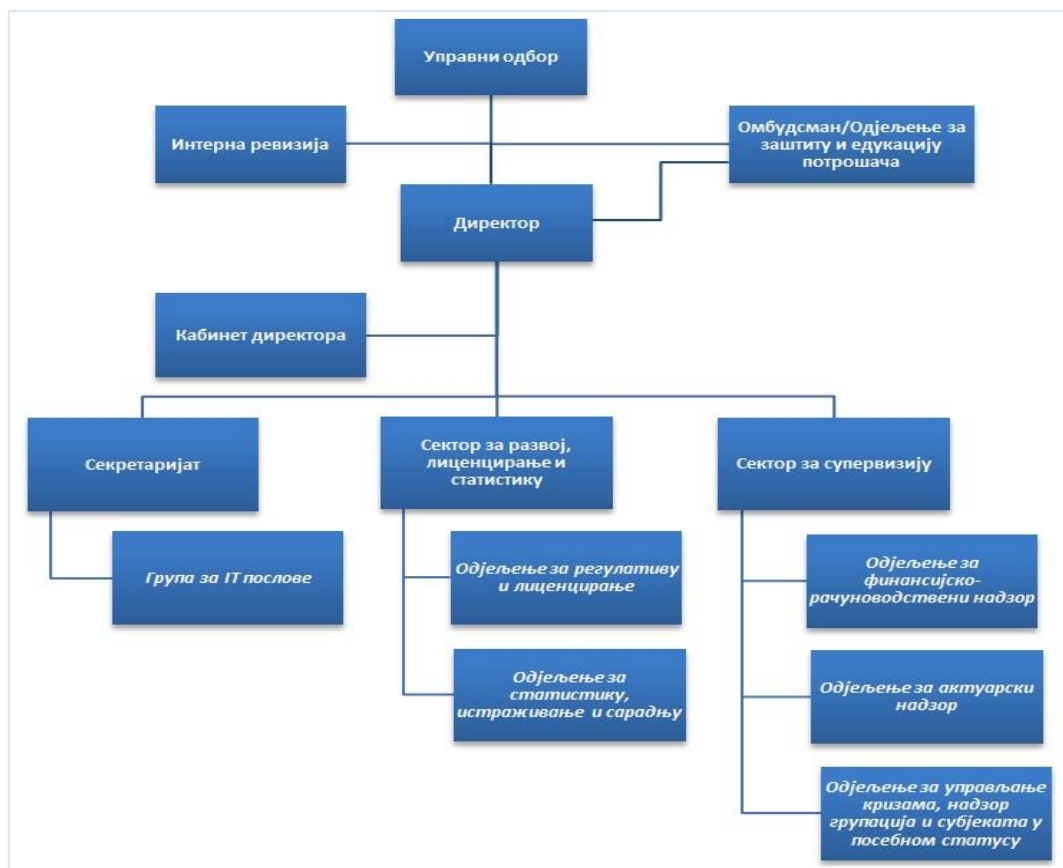
Управни одбор се састоји од предсједника и четири члана, које на приједлог Владе Републике Српске именује и разрјешава Народна скупштина Републике Српске. Управни одбор је, у извјештајном периоду, засједао у саставу: др Дарко Радић, др Никола Војводић и Борис Дмитрашиновић. Наглашава се да је, дана 28.09.2015. године, једном од наведених чланова Управног одбора, истекао мандатни период на који је именован, а о чему је Агенција благовремено обавијестила Министарство финансија Републике Српске.

Директора Агенције, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Директор се именује на период од четири године.

Директор Агенције води пословање Агенције, заступа и представља Агенцију, одговоран је за законит рад и пословање, организује активности Агенције и обавља друге послове, који су законским оквиром и Статутом стављени у надлежност директора.

1.3.2. Организациона структура

Организациона структура Агенције даје се у наставку.

Илустрација бр.1: Организациона структура Агенције

Организациону структуру чине:

- Кабинет директора,
- Секретаријат са Групом за ИТ послове,
- Сектор за развој, лиценцирање и статистику, у чијем саставу су:
 - Одјељење за регулативу и лиценцирање и
 - Одјељење за статистику, истраживање и сарадњу;
- Сектор за супервизију, у чијем саставу су:
 - Одјељење за финансијско-рачуноводствени надзор,
 - Одјељење за актуарски надзор и
 - Одјељење за управљање кризама, надзор групација и субјеката у посебном статусу;
- Омбудсман/Одјељење за заштиту и едукацију потрошача.

У Агенцији је на дан 31.12.2016. године било запослено 29 радника, од чега је 25 запослених или око 86% са високом стручном спремом из области економије, права и електротехнике.

У наредним табелама даје се структура запослених у Агенцији:

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања

Р.Б.	Ниво образовања	Професионални назив	Број запослених
1.	ССС	Економски, административни и техничар електронике	4
2.	ВСС	дипл.економиста	13
		дипл.правник	7
		дипл.инж.ел.технике	1
Укупно:			21
3.	Мастер/магистар	економске науке	4
УКУПНО:			29

Извор: Агенција

Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених

Р.Б.	Специјалистичка и стручна знања	Број запослених
1.	Овлашћени актуари	4
2.	Овлашћени процјенивачи	5
3.	Овлашћени ревизор	1
4.	Овлашћени интерни ревизор	3
5.	Овлашћени рачуновођа	4
6.	Правосудни испит	1

Извор: Агенција

Етичким правилима и Правилником о пословној тајни детаљно су утврђене све обавезе, ограничења и одговорности предсједника и чланова Управног одбора, директора, као и свих запослених у Агенцији, а с циљем транспарентног рада и постизања већег степена повјерења на тржишту осигурања у Републици Српској.

У складу са Планом едукативних активности за 2016. годину, Агенција је наставила са јачањем стручних и професионалних капацитета. Запослени у Агенцији учествовали су на домаћим и међународним семинарима и симпозијумима на актуелне теме из области:

- развоја и надзора осигурања
 - улога надзора у развоју производа осигурања,
 - надзор ликвидности друштава за осигурање,
 - осигурање професионалне одговорности,
 - актуелно стање и могућности за унапређење тржишта осигурања моторних возила,
 - управљање ризицима и надзор заснован на ризицима,
 - безбједност саобраћаја у локалној заједници,
 - регулаторне активности у вези информисања потрошача,
 - обрада и ликвидација одштетних захтјева по основу осигурања од аутоодговорности,

- либерализација тржишта осигурања од аутоодговорности;
- актуарства
 - одређивање цијена осигурања од одговорности за моторна возила,
 - актуаристика за неактуаре – животна осигурања,
 - процес креирања тарифа са становишта стварања компаративне предности;
- права осигурања
 - реформе и нови изазови у праву осигурања,
 - актуелности из законодавства и праксе у области заштите потрошача у осигурању и положају надзорних органа у правном систему,
 - уговори о осигурању кредита,
 - европска регулатива и законски прописи о осигурању од аутоодговорности у БиХ;
- финансија
 - интерна ревизија и рачуноводство,
 - правила конкуренције у финансијском сектору,
 - спречавање прања новца и финансирања тероризма,
 - заштита од чистих финансијских губитака путем осигурања;
- функционисања јавне управе
 - јавне набавке.

1.4. Законодавни оквир

Правни оквир, којим је уређен правни статус, надлежности и дјелокруг рада Агенције, представљају следећи закони:

- Закон о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 и 47/17),
- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17),
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15),
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09) и
- Закон о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/09).

Поред законског оквира, Агенција доноси и подзаконске прописе који обезбјеђују ефикасну примјену закона из области осигурања. Подзаконски акти којима је уређен сектор осигурања, доступни су на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ

Основни задаци Агенције према закону могу се груписати на:

- доношење подзаконске регулативе, у складу са одредбама закона из области осигурања, а који чине шири правни оквир за уређење и надзор тржишта осигурања,
- давање различитих дозвола и одобрења од значаја за рад друштава за осигурање и других учесника на тржишту осигурања,
- надзор над пословањем друштава за осигурање и других учесника на тржишту осигурања и
- заштита и едукација потрошача.

2.1. Регулаторне активности

Регулаторне активности Агенције имале су за циљ очување стабилности и развој сектора осигурања у Републици Српској, а одвијале су се кроз:

- унапређење подзаконске регулативе из области осигурања које се заснивало на доношењу подзаконских аката, и то након извршене анализе усаглашености са осталим прописима и достигнутом нивоом развоја сектора осигурања, те на изради подзаконских аката на основу Закона о обавезним осигурањима у саобраћају и
- учешће представника Агенције у изради нацрта Закона о заступању у осигурању и посредовања у осигурању и реосигурању.

У том смислу, у извјештајном периоду, донесени су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о измјенама Правилника о начину утврђивања, обрачуна и роковима уплате доприноса Заштитном фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 50/16),
- Правилник о стављању ван снаге Правилника о систему управљања у друштву за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 50/16),
- Правилник о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 59/16),
- Правилник о лицима на значајном положају у друштву за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 61/16),
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о провођењу Закона о заштити личних података („Службени гласник Републике Српске“, број: 61/16),
- Правилник о садржају, начину прикупљања, вођења и приступу подацима из регистра Информативног центра Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 61/16),

- Одлука о плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске у 2017. години („Службени гласник Републике Српске“, број: 111/16),
- Одлука о броју гласова чланова Заштитног фонда Републике Српске за 2017. годину („Службени гласник Републике Српске“, број: 111/16).

У наставку су дати циљеви и карактеристике подзаконских аката, донесених у овом извјештајном периоду.

Правилником о измјенама Правилника о начину утврђивања, обрачуна и роковима уплате доприноса Заштитном фонду Републике Српске, умјесто банкарске гаранције, уведена је мјеница са мјеничном изјавом као инструмент обезбјеђења плаћања обавеза по основу доприноса Заштитном фонду Републике Српске. Напријед наведена измјена је извршена јер су утврђене предности бјанко мјенице са мјеничном изјавом у односу на банкарску гаранцију, са становишта обезбјеђења плаћања обавеза по основу доприноса Заштитном фонду Републике Српске. Такође, и регулатива из окружења предвиђа достављање мјеница друштава за осигурање у сврху обезбјеђења плаћања обавеза по овом основу.

Правилник о систему управљања у друштву за осигурање стављен је ван снаге, јер је анализом утврђено да је исти, у значајној мјери, заснован на правилима управљања (укључујући и правила управљања ризицима) из директиве и смјерница ЕУ из режима „Солвентност 2“, а што није у складу са мериторним нормама Закона о друштвима за осигурање које су засноване на директивама из режима „Солвентност 1“. Надаље, Закон о друштвима за осигурање не садржи квалитативне норме којима се прописује начин обављања активности прописаних овим правилником, те је са становишта примјене правилник остао нејасан, како друштвима за осигурање, тако и стручним службама Агенције које требају вршити надзор.

Доношењем Правилника о лицима на значајном положају у друштву за осигурање исправљени су недостаци претходног правилника, којим нису били прописани услови за именовање ванредног и привременог управника за посебну ликвидацију друштва за осигурање, те директора Заштитног фонда Републике Српске, као лица на значајном положају. Поред наведеног, овим правилником су на основу непосредних искустава из примјене отклоњени и други регулаторни недостаци са којима се Агенција суочавала приликом давања сагласности за лица на значајном положају и спровођења надзорних активности у овом сегменту.

Како би се обезбједило провођење одредби члана 15. и 39. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, а имајући у виду чињеницу да се у Информативном центру Агенције прикупљају и обрађују лични подаци, истовремено су припремљени и усвојени Правилник о измјенама и допунама Правилника о провођењу Закона о заштити личних података, Правилник о садржају, начину прикупљања, вођења и приступу подацима из регистра Информативног центра Агенције за осигурање Републике Српске и Правилник о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају. Најзначајније карактеристике и циљеви доношења Правилника

о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају описане су у поглављу 3.2. - *Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности - Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија.*

У сврху обезбјеђења функционисања Заштитног фонда Републике Српске у 2017. години, донесене су одлуке које регулишу плаћање доприноса и број гласова чланова Скупштине Заштитног фонда Републике Српске.

Сви донесени подзаконски акти Агенције доступни су на интернет страници Агенције.

Агенција, на интернет страници, објављује и нацрте подзаконских аката, ради провођења јавне расправе, а како би сви учесници на тржишту осигурања имали могућност да доставе своје писане коментаре, мишљења и/или сугестије.

2.2. Надзорне активности и лиценцирање

2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења у пословима осигурања и посредовања у осигурању

У периоду од 01.01. до 31.12.2016. године, Агенција је, у складу са законским овлашћењима, разматрала и рјешавала поднесене захтјеве за издавање:

- дозволе за рад друштву за осигурање,
- дозволе за оснивање филијале друштва за осигурање из Републике Српске у ФБиХ,
- дозволе за рад и упис у регистар посредника у осигурању: физичких лица, самосталних предузетника за заступање у осигурању и правних лица,
- сагласности за престанак обављања дјелатности самосталних предузетника/предузетничких радњи за заступање у осигурању и брисање из регистра посредника,
- овлашћења за обављање актуарских послова,
- сагласности за избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању,
- сагласности за избор независног ревизора друштва за осигурање,
- сагласности за стицање квалификованог удјела у друштву за осигурање,
- сагласности друштву за осигурање за емисију акција,
- сагласности у вези улагања средстава друштва за осигурање,
- сагласности за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- сагласности за промјену података, у складу са подзаконским прописом који регулише оснивање и пословање филијала друштава за осигурање у међуентитетском пословању и
- упис организационог дјела друштва за осигурање.

Поред тога, Агенција је вршила уписе промјена података у регистрима, давала мишљења у вези с примјеном прописа из осигурања, те издавала потврде/документе са траженим подацима за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе, те изводе из регистара Агенције.

У вези са издавањем дозвола за рад и брисања друштава за осигурање и посредника у осигурање из регистара, које Агенција води у складу са законом, вођено је 87 поступака, а чија структура је дата у *Табели 3*.

У складу са законским овлашћењима Агенција је, у извјештајном периоду, разматрала 81 различита захтјева за издавање сагласности и одобрења друштвима за осигурање, извршила 125 уписа промјена података у регистрима, те издала 70 мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања и 85 потврда/докумената/извода из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе, а што је представљено у *Табели 4*.

Извјештај о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период 01.01. до 31.12.2016. године

Табела 3: Преглед издатих дозвола, уписа и брисања из регистра Агенције и укупног броја учесника на тржишту осигурања на дан 31.12.2016. године

Р.Б.	Опис	Број	Субјект/Напомена	Стање на дан 31.12.2016. године
1.	Издавање дозволе за обављање дјелатности непосредног осигурања	1 друштво за осигурање	Акционарско друштво за осигурање "САС-СуперП" Бијељина	14 друштава за осигурање ¹
2.	Издавање дозвола, упис и брисање из Регистра посредника у осигурању	22 заступника уписана у Регистар заступника - физичка лица 12 заступника брисана из Регистра заступника – физичка лица	<i>Актуелни подаци о заступницима у осигурању доступни на интернет страници Агенције</i>	164 заступника - физичка лица
		7 самосталних предузетника/предузетничких радњи уписано у Регистар заступника 4 самостална предузетника/предузетничке радње брисано из Регистра заступника		
		2 друштва за заступање из Републике Српске уписана у Регистар (укључујући микрокредитно друштво)	Друштво за заступање у осигурању „Просперитас“ д.о.о. Бања Лука Микрокредитно друштво „СРЕДИС“ а.д. Бања Лука	12 друштава за заступање из Републике Српске (укључујући Поште Српске и микрокредитно друштво)
		1 филијала друштва за заступање из ФБиХ уписана у Регистар	„WVP“ д.о.о. Сарајево	5 филијала друштава за заступање из ФБиХ
		30 брокера-физичка лица уписано у Регистар 4 брокера-физичка лица брисано из Регистра	<i>Актуелни подаци о брокерима у осигурању доступни на интернет страници Агенције</i>	143 брокера - физичка лица
		1 брокерско друштво (организациони дио банке за брокерске послове у осигурању) из Републике Српске брисано из Регистра брокера 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ уписане у Регистар	„Банка Српске“ а.д. Бања Лука – у ликвидацији „FORTIUS BH“ д.о.о. Сарајево „UniCredit broker“ д.о.о. Сарајево	6 брокерских друштава из Републике Српске (укључујући и банке) 3 филијале брокерских друштава из ФБиХ
3.	Издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у регистар овлашћених актуара	1 актуар уписан у регистар	<i>Актуелни подаци о овлашћеним актуарима доступни на интернет страници Агенције</i>	33 актуара

Извор: База података Агенције

¹ Друштво за осигурање „ЕУРОС ОСИГУРАЊЕ“ Бања Лука је добило дозволу за обављање дјелатности непосредног осигурања у 2015. години, али је уписано у Регистар код Агенције у јануару 2016. године након завршетка поступка уписа у Регистар надлежног суда. Стога, ово друштво за осигурање није укључено у број друштава за осигурање са стањем на дан 31.12.2015.године у Извјештају о раду Агенције за осигурање Републике Српске за период 01.01. до 31.12.2015.године.

Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде у 2016. години

Р.Б.	Опис	Број
1.	Сагласности за избор друштава за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању	9 захтјева (позитивно ријешено)
2.	Сагласности за избор независних ревизора друштава за осигурање	16 захтјева (позитивно ријешено)
3.	Сагласности за стицање квалификованог удјела у друштвима за осигурање	4 захтјева (2 позитивно ријешена, 2 одбачена)
4.	Сагласности друштвима за осигурање за емисију акција: -повећање основног капитала -истовремено смањење и повећање основног капитала	3 друштва за осигурање (укупна вриједност емисија износи 6.949.500 КМ) 1 друштво за осигурање (смањење 1.497.000 КМ, истовремено повећање 2.500.000 КМ)
5.	Сагласности у вези улагања средстава друштава за осигурање	4 захтјева (позитивно ријешено)
6.	Сагласности за именовање лица на значајном положају у друштвима за осигурање	36 захтјева (30 позитивно ријешено, 2 одбијена, 3 обустављена поступка, 1 одбачен)
7.	Упис организационог дијела друштва за осигурање	2 захтјева (позитивно ријешена)
8.	Сагласност за промјену података, у складу са подзаконским прописом који регулише оснивање и пословање филијала друштава за осигурање у међуентитетском пословању	5 захтјева (позитивно ријешено)
9.	Издавање дозволе за оснивање филијале друштва за осигурање из Републике Српске у ФБиХ	1 захтјев (одбијен)
10.	Упис промјена података у регистрима код Агенције	125
11.	Мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања	70
12.	Потврде/документи/изводи из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе	85 потврда/докумената/ извода из регистра

Извор: База података Агенције

2.2.2. Надзорне активности

Надзорне активности Агенције, у периоду од 01.01. до 31.12.2016. године, заснивале су се на континуираном надзору, редовним и ванредним контролама пословања учесника на тржишту осигурања. На основу ових активности Агенција је налагала различите надзорне мјере у складу са прописима.

2.2.2.1. Континуирани надзор

Активности континуираног надзора, у периоду од 01.01. до 31.12.2016. године, обављане су праћењем извршења наложених мјера, начина рада и финансијског положаја учесника на тржишту осигурања кроз анализу финансијских, актуарских,

статистичких, надзорних и других извјештаја, које исти састављају и достављају Агенцији.

На основу података из достављених извјештаја сачињен је већи број информација и мишљења, приказаних у *Табели 6*, у којима су извршене:

- анализе појединих сегмената пословања учесника на тржишту осигурања и
- идентификација основних ризика у пословању појединих учесника на тржишту осигурања.

Наведене информације и извјештаји садрже и приједлоге за даље надзорне активности и мјере Агенције. Полазећи од информација и извјештаја из континуираног надзора, у зависности од значаја и нивоа изложености идентификованим ризицима, у извјештајном периоду, покретане су и ванредне контроле.

Табела 5: Преглед прописаних извјештаја који се достављају Агенцији

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „П-Д“ – Извјештај о премији осигурања, - Образац „Ш-Д“ – Извјештај о штетама, - Образац „П-Р“ - Извјештај о премији – реосигурање, - Образац „Ш-Р“ - Извјештај о штетама – реосигурање, - Образац „П-Ф“ – Извјештај о премији осигурања РС, - Образцем „Ш-Ф“ – Извјештај о штетама РС, - Образац „Ликв 1“ Извјештај о показатељима ликвидности, - Образац „ТГМ-Д“ Извјештај о мјесечним токовима готовине, - Образац „Д-ЗФ“ -Извјештај о наплаћеним доприносима, - Образац „Ш-ЗФ“ -Извјештај о одштетним захтјевима, - Образац „Р-ЗФ“ – Извјештај о наплати регреса. 	Мјесечно	Друштва за осигурање, Друштва за реосигурање, Филијале друштава из ФБиХ, Заштитни фонд Републике Српске
2.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „БС-Д“ – Биланс стања, - Образац „БУ-Д“ - Биланс успјеха, - Образац „ТГ-Д“ – Биланс токова готовине, - Образац „ПК-Д“ – Извјештај о промјенама на капиталу, - Образац „БС-Р“ – Биланс стања- реосигурање, - Образац „БУ-Р“ - Биланс успјеха – реосигурање, - Образац „ТГ-Р“ – Биланс токова готовине – реосигурање, - Образац „ПК-Р“ – Извјештај о промјенама на капиталу – реосигурање, - Образац „К-Р“ - Извјештај о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала за послове реосигурања, - Образац „ТСО-Д“ - Извјештај о трошковима спровођења осигурања, - Образац „ТПЛ-Д“ - Извјештај о трансакцијама са повезаним лицима, - Образац „ТП-Д“ - Извјештај о трошковима прибаве и разграниченим трошковима прибаве, - Образац „ТУ-Д“ - Извјештај о трошковима управе, - Обрасци „МС-Ж“ и „МС-НЖ“ – Извјештаји о маргини солвентности, - Обрасци „К-НЖ“, „К-Ж“, „КР“ - Извјештаји о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала, - Образац „К-ОС1“ – Извјештај о квалификованом удјелу у капиталу или гласачим правима других финансијских институција, - Обрасци „К-ОС2“ – Извјештај о улагању у подређене дужничке инструменте и остала улагања у друге финансијске институције, - Обрасци „К-ОС3“ - Извјештај о неликвидним средствима, - Обрасци „УС1“, „УС2“, „УС3“ – Извјештаји о улагању средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, 	Тромјесечно	Друштва за осигурање, Друштва за реосигурање, Заштитни фонд Републике Српске

Извјештај о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период 01.01. до 31.12.2016. године

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „АУС“ - Аналитика улагања средстава, - Образац „РТП“ – Обрачун разграничених трошкова прибаве осигурања, - Образац „РТП-ТР“ – Разграничени трошкови прибаве осигурања који се признају као покриће техничких резерви неживотних осигурања, - Образац „ПОТ-Д“ - Извјештај о старосној структури датих аванса, потраживања и пласмана, - Образац „ИВПОТ-Д“ - Извјештај о промјенама исправке вриједности датих аванса, потраживања и пласмана, - Образац „БС-ЗФ“ - Биланс стања, - Образац „БУ-ЗФ“ - Биланс успјеха, - Образац „ТГ-ЗФ“ - Биланс токова готовине, - Образац „ПК-ЗФ“ - Извјештај о промјенама на капиталу, - Образац „Анекс-ЗФ“ - Анекс – додатни рачуноводствени извјештај. 		
3.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „П1-Д“ - Извјештај о премији осигурања и мјеродавној премији у самопридржају, - Образац „ПЖ1-Д“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања I, - Образац „ПЖ2-Д“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања II, - Образац „П-АО-Д“ - Извјештај о премији осигурања од одговорности за моторна возила, - Образац „КП-Д“ - Извјештај о обрачунатој премији и накнадама по продајним каналима, - Образац „ОШИ-Д“ - Извјештај о премији и штетама за осигурање од осталих штета на имовини, - Образац „Ш1-Д“ - Извјештај о штетама и мјеродавним штетама у самопридржају, - Образац „Ш-АО-Д“ - Извјештај о штетама осигурања од одговорности за моторна возила, - Образац „РШ-Д“ - Извјештај о структури бруто резерви за штете, - Образац „МР-Д“ - Извјештај о математичкој резерви, - Образац „РУД-Д“ - Извјештај о резерви за учешће у добити, - Образац „ПРЖ-Д“ - Извјештај о промјенама код животних осигурања, - Образац „РП-Д“ - Извјештај о регресним потраживањима, - Образац „ТРНЖ-Д“ - Извјештај о нето техничком резултату за неживотна осигурања, - Образац „ТРЖ-Д“ - Извјештај о нето техничком резултату за животна осигурања, - Образац „КС-Д“ - Извјештај о квалификационој структури и броју запослених, - Образац „П1-Р“ - Извјештај о премији осигурања и мјеродавној премији у самопридржају – реосигурање, - Образац „Ш1-Р“ - Извјештај о штетама и мјеродавним штетама у самопридржају – реосигурање, - Образац „РШ-Р“ - Извјештај о структури бруто резерви за штете – реосигурање, - Образац „МР-Р“ - Извјештај о математичкој резерви –реосигурање, - Образац „ТРНЖ-Р“ - Извјештај о нето техничком резултату за неживотна осигурања – реосигурање, - Образац „ТРЖ-Р“ - Извјештај о нето техничком резултату за животна осигурања – реосигурање, - Образац „КС-Р“ - Извјештај о квалификационој структури и броју запослених – реосигурање, - Образац „ПЖ1-Ф“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања РС I, 	Полугодишње/Годишње	Друштва за осигурање, Друштва за реосигурање, Филијале друштва из ФБиХ, Заштитни фонд Републике Српске

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „ПЖ2-Ф“ - Аналитички извјештај о премији животних осигурања РС II, - Образац „П-АО-Ф“ - Извјештај о премији осигурања од одговорности за моторна возила РС, - Образац „КП-Ф“ - Извјештај о премији осигурања и накнадама по продајним каналима РС, - Образац „ОШИ-Ф“ - Извјештај о премији и штетама за осигурање од осталих штета на имовини РС, - Образац „Ш-АО-Ф“ - Извјештај о штетама за осигурање од одговорности за моторна возила РС, - Образац „ПРЖ-Ф“ - Извјештај о промјенама код животних осигурања РС, - Образац „КС-Ф“ - Извјештај о квалификационој структури и броју запослених РС, - Образац „КС-ЗФ“ - Извјештај о квалификационој структури . 		
4.	<ul style="list-style-type: none"> - Образац „IBNR-LŠ-D“ - Извјештај о ријешеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNR-IŠ-D“ - Извјештај о исплаћеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNR-RŠ-D“ - Извјештај о резервама за настале пријављене штете - Run-off троугао за IBNR, - Образац „IBNR-RŠ-D“ - Извјештај о пријављеним штетама - Run-off троугао за IBNR, - Извјештај независног ревизора о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштава за осигурање, - Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извјештаје друштава за осигурање, - Пословни план (годишњи и средњорочни), - Годишњи извјештај о пословању. 	Годишње	Друштва за осигурање, Друштва за реосигурање, Заштитни фонд Републике Српске

Извор: База података Агенције

Извјештај о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период 01.01. до 31.12.2016. године

Табела 6: Информације/мишљења из континуираног надзора у 2016. години

Р. Б.	Опис	Надзирани субјект
1.	Информација о извршеној контроли уговора закључених са асистентским организацијама	сва друштва за осигурање
2.	Информација о извршеној контроли примјене Правилника о начину утврђивања и праћења ликвидности друштава за осигурање	сва друштва за осигурање
3.	Информација у вези обрачуна стопе ефикасности у исплати и рјешавању одштетних захтјева	сва друштва за осигурање
4.	Информација о броју закључених полиса у одређеном периоду по друштвима за осигурање и притужбама на понуде у поступку јавних набавки	сва друштва за осигурање и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
5.	Информација о обрачунатој премији, режијском додатку и трошковима спровођења осигурања по друштвима за осигурање у периоду 01.01. до 31.12.2015. године	сва друштва за осигурање и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
6.	Информација о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала друштава за осигурање на дан 31.12.2015, 31.03.2016, 30.06.2016. и 30.09.2016. године	сва друштва за осигурање
7.	Информација о обрачуну техничких резерви и улагању средстава за покриће техничких резерви на дан 31.12.2015, 31.03.2016, 30.06.2016. и 30.09.2016. године	сва друштва за осигурање
8.	Информација о финансијском положају друштва за осигурање на дан 31.12.2015.године	2 друштва за осигурање
9.	Информација о предузетим мјерама и стању у друштву за осигурање	2 друштва за осигурање
10.	Информација о промету обвезница	1 друштво за осигурање
11.	Информација о сарадњи са другим регулаторима и органима у вези са пословањем друштва за осигурање	1 друштво за осигурање
12.	Информација о власничкој структури, надлежности органа, и усклађености са стандардима корпоративног управљања друштва за осигурање након промјене власничке структуре	1 друштво за осигурање
13.	Мишљење на избор овлашћеног ревизора	16 друштава за осигурање
14.	Мишљење на програм рада за избор директора	7 друштава за осигурање Заштитни фонд РС
15.	Мишљење на план пословања	9 друштава за заступање 2 брокерска друштва
16.	Мишљење на стицање квалификованог удјела у друштву за осигурање	1 друштво за осигурање
17.	Мишљење на емисију акција	4 друштва за осигурање
18.	Мишљење на финансијске извјештаје	1 друштво за осигурање
19.	Мишљење на план пословања и оснивачке и акте пословне политике	1 друштво за осигурање
20.	Информација о извршењу наложених мјера из претходних контрола	24 учесника на тржишту

Р. Б.	Опис	Надзирани субјект
21.	Информација о основним показатељима из пословања учесника на тржишту осигурања у Републици Српској, у периоду од 01.01. до 30.06.2016. године	сва друштва за осигурање, филијале друштава за осигурање из ФБиХ, посредници у осигурању и Заштитни фонд РС
22.	Информација о примјени члана 26. Закон о обавезним осигурањима у саобраћају	сва друштва за осигурање, филијале друштава за осигурање из ФБиХ
23.	Информација о финансијском положају друштва за осигурање са стањем на дан 31.05.2016. године	1 друштво за осигурање
24.	Информација о континуираном надзору друштва за осигурање за период 01.01. до 30.09.2016. године	1 друштво за осигурање
25.	Информација о кашњењу уплате доприноса Заштитном фонду Републике Српске	1 филијала друштава за осигурање из ФБиХ
26.	Информација о утврђеним и отклоњеним неправилностима у вези улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда на дан 30.06.2016 и 30.09.2016. године	5 друштава за осигурање
27.	Информација о ограничењу располагања средствима друштва за осигурање	1 друштво за осигурање
28.	Информација – преглед окончаних управних поступака по захтјеву друштва за осигурање	1 друштво за осигурање
29.	Информација у вези анонимно достављене полисе осигурања незгоде издате од стране друштва за осигурање	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ

Извор: База података Агенције

2.2.2.2. Редовне и ванредне контроле

Редовне и ванредне контроле обављане су off-site (у просторијама Агенције на основу достављених докумената) и on-site (у просторијама учесника на тржишту осигурања). Контроле се проводе према стандардизованим супервизорским методологијама, које се редовно ревидирају и усклађују са стеченим искуствима у пракси и међународним стандардима супервизије осигурања.

a) On-site контроле

На основу Плана редовних контрола за 2016. годину, покренуто је 11 редовних on-site контрола и то код:

- 3 друштва за осигурање,
- 4 филијале друштава за осигурање из ФБиХ,
- 1 брокерског друштва у осигурању,
- 2 друштва за заступање и
- Заштитног фонда Републике Српске.

Поред тога, завршене су 4 редовне on-site контроле друштава за осигурање покренуте у 2015. години.

Агенција је, на основу претходно идентификованих ризика у оквиру активности континуираног надзора, обавила и 6 ванредних on-site контрола друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, при чему су код једног друштва за осигурање обављене 2 ванредне on-site контроле.

Редовне и ванредне on-site контроле биле су усмјерене на провјеру:

- извршења мјера из претходних контрола,
- рада органа управљања учесника на тржишту осигурања,
- процедуралног усклађивања пословања са законским прописима,
- података који су предмет уписа у регистре који се воде код Агенције,
- поштивања тарифа и услова осигурања код закључивања уговора о осигурању,
- процеса и ажурности рјешавања и исплате одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума,
- обрачуна резерви за штете,
- улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда,
- обрачуна маргине солвентности, капитала и адекватности капитала,
- политике реосигурања,
- финансијског и рачуноводственог аспекта пословања (трансакције са повезаним лицима, ликвидност, процјене билансних и ванбилансних позиција са аспекта примјене подзаконског прописа Агенције, висине и покривености трошкова спровођења осигурања и др),
- уговора о посредовању у осигурању,
- вођења евиденција о полисама осигурања и других интерних евиденција,

- коришћења и стање средстава друштва из емисије акција за потребе обезбјеђења средстава за покриће техничких резерви и осталих средстава друштва,
- аката пословне политике,
- система интерних контрола,
- примјене законских и подзаконских прописа, интерних аката и процедура у вези са спречавањем прања новца и финансирању тероризма и др.

б) Off-site контроле

Поред on-site контрола, Агенција је обавила и 4 ванредне off-site контроле друштава за осигурање, при чему су код једног друштва за осигурање обављене 2 ванредне off-site контроле.

У извјештајном периоду, завршене су и off-site контроле, покренуте у 2015. години, и то:

- код свих друштава за осигурање, са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, која се баве обавезним осигурањем од аутоодговорности - поштивања премијског система обавезног осигурања од аутоодговорности, односно примјена Одлуке о заједничким условима за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/13) и Одлуке о заједничкој тарифи премија и ценовнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/13) и контрола уговора о обавезном осигурању од аутоодговорности закључених у поступку јавних набавки,
- код свих филијала друштава за осигурање из ФБиХ - поштивање правила извјештавања и обавјештавања Агенције, прописаних законом и подзаконским актима.

На основу континуираног надзора и контрола изречен је већи број различитих надзорних мјера.

2.2.2.3. Мјере надзора, прекршајни налози и захтјеви за покретање прекршајних поступака

У наредној табели дат је сумарни приказ изречених мјера надзора, издатих прекршајних налога и поднесених захтјева за покретање прекршајног поступка у 2016. години.

Табела 7: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 31.12. 2016. године

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
	Налог за отклањање незаконитости/неправилности и предузимање додатних мјера	
	Обезбјеђивање и усклађивање улагања средстава за покриће техничких резерви са подзаконским актима у одређеном року	2 друштва за осигурање
	Налог за побољшање поступка наплате доспјелих потраживања	1 друштво за осигурање
	Ограничавање располагања хартијама од вриједности	1 друштво за осигурање
	Налог за разрјешење лица на значајном положају	1 друштво за осигурање
	Поштивање усвојених аката пословне политике	2 друштва за осигурање
	Забрана финансијских трансакција са одређеним правним лицима	1 друштво за осигурање
	Забрана располагања, оптерећења или на одређени начин коришћења имовине друштва за осигурање	2 друштва за осигурање
	Поштивање прописа који регулишу правила извјештавања и обавјештавања Агенције	1 друштво за осигурање и 2 филијале из ФБиХ
	Налог за корекцију финансијских и других извјештаја	1 друштво за осигурање
	Налог за достављање додатних извјештаја, везаних за послове преноса ризика у реосигурање	1 друштво за осигурање
	Налози за достављање мјесечних и коначног извјештаја о реализацији Плана мјера за обезбјеђење средстава за покриће техничких резерви	1 друштво за осигурање
1.	Забрана физичком лицу са квалификованим удјелом, који нема извршна овлашћења у друштву, да располаже средствима друштва, заступа друштво у правном промету и даје овлашћења лицима (која немају значајан положај) да заступају друштво у правном промету	1 друштво за осигурање
	Достављање картона депонованих потписа за све трансакционе и друге рачуне код пословних банака на којима ће бити депонован потпис искључиво лица на значајном положају-директора друштва	1 друштво за осигурање
	Исплата обавеза по основу одштетних захтјева у прописаном року	1 филијала из ФБиХ
	Усклађивање пословања са прописима који регулишу посредовање у осигурању	2 друштва за осигурање 1 брокерско друштво
	Налог за плаћање доспјелих обавеза по основу чланарине и доприноса Заштитном фонду Републике Српске и достављање доказа	1 друштво за осигурање и 1 филијала из ФБиХ
	Увођење ванредне управе	1 друштво за осигурање
	Налог за процјену и исправку билансних и ванбилансних позиција	1 друштво за осигурање
	Успостављање система интерних контрола везаних за примјену Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма	1 друштво за осигурање
	Уређење процеса рјешавања одштетних захтјева	1 друштво за осигурање
	Доношење Плана мјера за обезбјеђивање адекватности капитала и средстава за потпуно покриће техничких резерви	1 друштво за осигурање

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
	Остали налози (мјере заштите осигураника, поштивање прописа о обрачуна стопе приноса на пласмане средстава математичке резерве, поштивање прописа који регулишу тарифе за обавезна осигурања у саобраћају, достављање одређене документације, достава аката усвојених од стране Скупштине, измјене и допуне Статута, усклађивање регистрације са прописима, усклађивање извјештаја са прописима и др)	6 друштава за осигурање, 1 филијала из ФБиХ, 2 друштва за заступање, 1 брокерско друштво и Заштитни фонд Републике Српске (31 налог)
	Прекршајни налози (према друштву и директору)	
	Непоступање по налогу Агенције за отклањање незаконитости и неправилности или непримјењивање додатних или других мјера Агенције	1 друштво за осигурање
	Неизвршавање обавеза према Заштитном фонду Републике Српске (члан 55. став 3. и 4. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају)	1 друштво за осигурање и 1 филијала из ФБиХ
2.	Недостављање услова осигурања и тарифе премија за врсте обавезних осигурања у саобраћају Агенцији, са прописаном документацијом и у прописаном року	1 филијала из ФБиХ
	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	1 друштво за осигурање и 2 филијале из ФБиХ
	Непоштивање прописа о заједничким условима и премијском систему за осигурање од одговорности за моторна возила	1 друштво за осигурање
	Недостављање образложене понуде/одговора и не исплате неспорног дијела обавезе по основу одштетног захтјева	1 филијала из ФБиХ
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захтјева	1 друштво за осигурање
	Захтјев за покретање прекршајног поступка	
	Непоштивање прописа о заједничким условима и премијском систему за осигурање од одговорности за моторна возила	13 друштава за осигурање и 7 филијала из ФБиХ (20 захтјева)
3.	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	1 друштво за осигурање
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захтјева	1 друштво за осигурање и 1 филијала из ФБиХ

Извор: База података Агенције

Агенција је, у извјештајном периоду, као мјеру надзора, увела ванредну управу у друштву за осигурање „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука. Увођењем ванредне управе престале су све надлежности и овлашћења управе и органа који врши надзор овог друштва, као и надлежности Скупштине акционара. У складу са Законом о друштвима за осигурање и рјешењем о увођењу ванредне управе, надлежности управе друштва за осигурање „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука пренесене су на ванредног управника, а надлежности органа у овом друштву који врши надзор на Агенцију. Ванредна управа је уведена да би се сачувао финансијски положај, а све у циљу заштите лица која имају право на осигуравајуће покриће и накнаду из осигурања, као и добробит индустрије осигурања. Треба истаћи да увођење ванредне управе не мијења чињеницу да друштво за осигурање има дозволу за обављање послова осигурања и да наставља са редовним пословним активностима.

Агенција је, у периоду израде овог извјештаја, донијела рјешење о престанку ванредне управе у друштву за осигурање „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука, услед престанка постојања разлога због којих је ванредна управа била уведена.

О уоченим неправилностима у пословању појединих друштава за осигурање обавијештени су и други органи да, у складу са њиховим надлежностима, предузму мјере и активности на отклањању истих (надлежно тужилаштво, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Комисија за хартије од вриједности Републике Српске и др).

2.3. Активности у вези са заштитом потрошача у осигурању

Поред надзорних и регулаторних активности, које су индиректно усмјерене на заштиту потрошача у осигурању (осигураника, трећих оштећених лица и корисника осигурања), Агенција се заштитом потрошача бавила и у директној комуникацији са потрошачима преко стручних служби Агенције, као и преко Омбудсмана у осигурању.

Потрошачи су се обраћали Агенцији подношењем притужби, жалби, упита, захтјева за надзор и других поднесака, те путем посебне e-mail адресе (potrosaci@azors.rs.ba) отворене у сврху информисања потрошача о свим битним питањима везаним за област осигурања. Агенција је за примила 23 писана поднеска.

Истиче се да Агенција не може да предузима радње којима се мијеша у надлежности друштва за осигурање за утврђивање обавезе на исплату одштете или осигуране суме, висине исплаћених или спорних износа, као ни радње којима се уплиће у судски поступак у појединачним случајевима. Такође, Агенција не може давати савјете ни препоруке у вези са услугама осигурања нпр. који уговор о осигурању је најбоље закључити и са којим друштвом за осигурање.

2.3.1. Омбудсман у осигурању/Одјељење за едукацију и заштиту потрошача

Омбудсман у осигурању је вансудски начин рјешавања спорова из осигурања који обухвата различите радње које се предузимају ради рјешавања спора вансудски, у ком циљу може: посредовати међу странама у спору, доносити препоруке за једну или обе стране у спору, предлагати начин рјешавања спорова, али не може доносити коначне одлуке о имовинско-правним захтјевима, јер су исте у искључивој надлежности суда.

Поред наведеног, Омбудсман у осигурању у својству руководиоца одјељења за едукацију и заштиту потрошача заступа и друге поднеске усмене и писане: притужбе, жалбе, обавјештења и друге акте, у којима се наводе спорна питања у односима са друштвом за осигурање, као и захтјеве за давање информација².

² Дјелокруг рада Омбудсмана, утврђен је Законом о друштвима за осигурање, Законом о обавезним осигурањима у саобраћају, Правилима поступка Омбудсмана у осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/09), Кодексом пословне етике друштава за осигурање – објављен на интернет страници, Правилником о заштити потрошача услуга осигурања и Омбудсману у осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број: 65/13 и 75/13), Статутом Агенције ("Службени гласник Републике Српске", број: 2/16 и 76/16) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Агенцији.

Разлози због којих су се потрошачи услуга осигурања обраћали Омбудсману/Одјељењу за едукацију и заштиту потрошача за период 01.01. до 31.12.2016. године, су сљедећи:

- питањима како да остваре права из осигурања,
- незадовољство висином понуђене накнаде штете/одштете,
- неблаговремене исплате или неплаћање неспорног дијела штете,
- проблеми у остваривању права по основу осигурања од посљедица несрећног случаја/незгоде,
- незадовољство утврђиваним степеном инвалидности код осигурања од посљедица несрећног случаја/незгоде,
- проблеми у вези реализације уговора о осигурању отплате готовинских кредита од ризика смрти, неспособности за рад и незапослености корисника кредита,
- незадовољство одбијањем осигураваача да врати неискориштени дио премије,
- наплата потврде о евентуално уложеним одштетним захтјевима ради остваривања права на бонус,
- недостатак информације о условима осигурања и савјета што би требало учинити да се добије адекватно покриће,
- начин и рокови за рјешавање одштетних захтјева у складу са новим Законом о обавезним осигурањима у саобраћају.

2.3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања и другим писаним поднесцима

У периоду од 01.01. до 31.12.2016. године, Омбудсман је запримио 119 писаних поднесака. Поред писаних поднесака, странке су се обраћале и доласком у просторије Агенције и путем телефона, те добиле одговарајуће информације и савјете и са друштвом за осигурање ријешиле неспоразум или спор без формално поднесеног приговора, односно покренутог поступка за вансудско рјешавање. На тај начин остварено је 259 усмених комуникација.

У складу са Правилима поступка Омбудсмана у осигурању и Правилником о заштити потрошача услуга осигурања и омбудсману у осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 65/13 и 75/13), услове за поступање Омбудсмана у осигурању³ у вансудском поступку испунило је 109 поднесака, приговора.

У наредној табели дата је структура приговора по врстама осигурања:

³Приговор је акт којим се покреће поступак вансудског рјешавања спора из осигурања код Омбудсмана у осигурању. Процесна претпоставка да се овај поступак покрене је, између осталог, да се странка претходно обратила друштву за осигурање у интерном жалбеном поступку, приговором/жалбом/притужбом поводом поднесеног одштетног захтјева/захтјева за исплату накнаде из осигурања, да није задовољна како је њен захтјев ријешен, са циљем да избјегне судски поступак.

Табела 8: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања

Р.Б.	Врста осигурања	31.12.2015.		31.12.2016.	
		Број приговора	(%)	Број приговора	(%)
1.	Осигурање од одговорности за моторна возила	81	75,0	81	74,3
2.	Осигурање возила - каско	7	6,4	3	2,8
3.	Осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде	13	12,3	11	10,5
4.	Осигурање од осталих штета на имовини	2	1,8	1	0,9
5.	Осигурање од пожара и других природних сила	1	0,9	3	2,70
6.	Здравствено осигурање			2	1,8
7.	Осигурање робе у превозу	1	0,9		
8.	Осигурање кредита	2	1,8	4	3,7
9.	Осигурање живота	1	0,9	4	3,7
УКУПНО:		108	100	109	100

Извор: База података Агенције

У структури писаних приговора, највеће учешће имали су приговори у врсти осигурања: обавезно осигурање од одговорности за моторна возила, а што је у складу са учешћем премије ове врсте осигурања у укупној премији, при чему су подносиоци била трећа оштећена лица. Значајно је напоменути да се број приговора због неблаговремене исплате или неплаћања неспорног дијела одштете смањује.

У наредној табели дат је преглед начина рјешавања приговора/захтјева за вансудско рјешавање спора.

Табела 9: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова и другим писаним поднесцима

Начин рјешавања	Број
Донесена препорука којом је: утврђено кршење Кодекса пословне етике друштава за осигурање у Републици Српској и предложено друштву за осигурање да исто отклони; предложен начин рјешавања спора, одржана медијација итд.	34
Није у належности (од Омбудсмана тражено да донесе одлуку о постојању правног основа или висине штете тј. да мериторно ријеша предмет што није у његовој надлежности; странка није имала својство потрошача...)	21
Донесена одлука да друштво за осигурање није прекршило Кодекс пословне етике друштава за осигурање у Републици Српској	25
Прослијеђено друштву за осигурање на надлежно поступање – преурађен приговор за поступање Омбудсмана	9
Обушављен поступак (разлози су били: странке постигле споразум прије окончања поступка код Омбудсмана у осигурању; друштво образложило свој став или извршило обавезу, странка није исцрпила претходно правно средство....)	5
Одговор на питање	5
Прослијеђено на надзор стручним службама Агенције	10
Приговори/захтјевима за вансудско рјешавање спорова укупно:	109
Остали поднесци	
Информације	8
Одговори	2
Остали поднесци укупно:	10
Приговори и остали поднесци укупно:	119

Извор: База података Агенције

2.3.1.2. Едукација потрошача корисника услуга осигурања

Омбудсман у осигурању је била и предавач на једнодневном припремно - едукацијском програму за полагање стручног испита за посреднике у осигурању, у организацији Агенције, са темом „Заштита потрошача корисника услуга осигурања и Омбудсман у осигурању“. Такође, Омбудсман у осигурању је била предавач са темом „Заштита осигураника и начин рјешавања несугласица и спорова у осигурању“ на једнодневном семинару на тему: „Значај, улога и облици осигурања“ у организацији Удружења друштава за осигурање Републике Српске и Агенције.

2.3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања

Друге активности Омбудсмана у осигурању односе се на провјеру поступања друштава за осигурање у вези са притужбама, у складу са Правилником о поступању друштава за осигурање у вези са притужбама ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/15).

Провјером поступања друштава за осигурање у вези са примјеном наведеног правилника утврђено је да су друштва за осигурање:

- донијела акт којим се интерно регулише поступак одлучивања по притужбама и исти на прописан начин доставила Агенцији,
- на видно истакнутом мјесту у сваком пословном објекту, навела потпуне и ажурне податке о: начину и року подношења притужби, адреси за примање притужби, броју телефакса, односно адреси електронске поште за примање притужби, обавезном садржају притужбе и року достављања одговора на притужбу и
- у прописаним роковима доставила тражени извјештај о за примљеним притужбама.

На основу достављених извјештаја утврђено је да су се притужбе највише односиле на рјешавање захтјева из уговора о осигурању (висину одштете) у врстама: осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде, каско осигурање моторних возила и осигурање имовине⁴, те на управљање процесима у друштву за осигурање. На четири друштва за осигурање из Републике Српске и шест филијала из ФБиХ није било притужби.

⁴ Правилник о поступању друштава за осигурање у вези са притужбама ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/15) не регулише поступање друштава по притужбама/приговорима трећих оштећених лица из уговора о осигурању од одговорности за моторна возила и осталих обавезних осигурања од одговорности.

3. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

3.1. Унапређење супервизорских пракси

Агенција је, у циљу повећања квалитета и ефикасности надзорних активности, наставила са активностима унапређења и стандардизације надзорних процеса.

У том сегменту рада Агенције, у овом извјештајном периоду, фокус је био на развоју методолошког оквира за планирања редовних надзорних активности, са становишта динамике и обухвата контрола учесника на тржишту осигурања.

Методолошки оквир за израду плана редовних контрола заснован је на стандардизованој врсти и обухвату показатеља пословања, те додјеливању значаја сваком од показатеља узимајући у обзир њихов релативни утицај на стабилност и финансијски положај. Примјена ове методологије омогућује рангирање учесника на тржишту осигурања, коришћењем тзв. индикатора раног упозорења развијених у сврху планирања редовних надзорних активности. На овај начин стварају се претпоставке за правремено регулаторно и/или надзорно дјеловање и равноправан третман свих учесника на тржишту.

Поред наведеног, Агенција је, донијела интерно упутство за одређивање циљног узорка полиса осигурања од аутоодговорности, чиме је стандардизован начин креирања узорка полиса осигурања од аутоодговорности приликом контроле примјене одредби о бонусу и малусу из Одлуке о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 94/15).

Унапређење супервизорских пракси, које проводи Агенција, заснивало се на сарадњи са другим надзорним органима финансијског система у Републици Српској и то са аспекта размјене података и информација потребних за извршење конкретних надзорних мјера.

Истиче се да и даље постоји потреба, идентификована у претходним извјештајним периодима, за побољшање координиране оперативне сарадње са другим институцијама Републике Српске, као што су Републички инспекторат, Пореска управа и Министарство унутрашњих послова Републике Српске, а у сврху ефикаснијег уређивања тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности.

3.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија

У контексту припреме за либерализацију тржишта осигурања од аутоодговорности, треба истаћи да је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају регулисан прелазак на слободно одређивања цијена/премија обавезног осигурања од аутоодговорности након истека рока од осам година, а на тзв. дјелимичну либерализацију (самостално одређивање премија уз претходну сагласност Агенције) након истека рока од пет

година од дана ступања на снагу овог закона. Надаље, регулисано је и да ће се, у периоду од пет година од ступања на снагу, примјенјивати заједничка тарифа премија и цјеновник за обавезно осигурање од аутоодговорности⁵. Такође, овим законом, за разлику од претходног, регулисано је да друштва за осигурање самостално доносе сопствене услове осигурања за обавезно осигурање од аутоодговорности.

У току 2016. године, друштва за осигурање су донијела сопствене услове за обавезно осигурање од аутоодговорности, чиме су ушла у припремну фазу либерализације у овој врсти осигурања. На овај начин друштва за осигурање имају могућност за стварање конкурентских предности на тржишту осигурања, али у оквирима прописаним законом и подзаконским прописом који регулише минималан садржај услова и полисе осигурања од аутоодговорности за штете проузроковане трећим лицима⁶.

Надаље, Агенција је у сврху припреме друштава за осигурање за увођење система слободног одређивања цијена/премија у извјештајном периоду, донијела:

- Правилник о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају и
- Упутство о облику и начину формирања база података за обавезна осигурања у саобраћају.

Правилник о минималном садржају база података за обавезна осигурања у саобраћају заснован је на одредби члана 15. став 5. Закона о обавезним осигурањима, којим је прописана обавеза друштва за осигурање да формира и води базе података о: уговорима о осигурању, штетним догађајима и процјени и ликвидацији штета. Подаци дефинисани у овом пропису су у функцији формирања статистичке базе која ће се користити за израду тарифа премија обавезног осигурања од аутоодговорности у условима слободног одређивања премије. Наглашава се да база података, формирана са сврхом стварања претпоставки за слободно одређивање премија осигурања, подразумијева адекватне податке са становишта врсте и обухвата истих, али расположивост података за дужи временски период. Приликом дефинисања садржаја статистичке базе података за обавезно осигурање од аутоодговорности узете су у обзир препоруке из извјештаја добијених као резултат пројекта Свјетске банке: “БиХ 10295: Либерализација тржишта осигурања од аутоодговорности”⁷.

Доношењем Упутства о облику и начину формирања база података за обавезна осигурања у саобраћају створене су претпоставке стандардизованог/једнообразног формирања базе података о уговорима о осигурању, штетним догађајима и процјени и ликвидацији штета код свих друштава за осигурање. На овај начин створене су претпоставке да се, од 2017. године, почне формирати база података на нивоу тржишта

⁵ Одлука о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 94/15) усвојена је у новембру 2015. године.

⁶ Одлука о минималном садржају услова и полисе осигурања од аутоодговорности за штете проузроковане трећим лицима је објављена у „Службеном гласнику Републике Српске, број:101 /15“

⁷ Пројекат се реализовао у облику техничке помоћи Свјетске банке, односно FIRST initiative у којој учествује Свјетска Банка, путем IBRD и IDA, заједно са Међународним монетарним фондом.

осигурања Републике Српске, а у сврху утврђивања значаја појединих фактора ризика приликом одређивања премије/цијене осигурања од аутоодговорности.

У сврху припреме друштава за осигурање за самостално одређивање тарифа премија, Агенција је у сарадњи са Удружењем актуара Републике Српске и Међународним удружењем актуара /ААА/ - секција: „Актuari без граница“, организовала:

- специјалистичку радионицу на тему: „Одређивање цијена осигурања одговорности за моторна возила“, на којој су актуарима друштава за осигурање презентоване техничке претпоставке за одређивања цијена/премија обавезног осигурања од аутоодговорности и
- семинар о процесу креирања тарифа са становишта стварања компаративне предности, који је био намијењен, поред актуара, и запосленима у друштвима за осигурање на руководећим радним мјестима, а у сврху разумијевања значаја формирања тарифа на актуарским основама.

3.3. Информациони систем Агенције

Информациони систем Агенције обухвата: Информативни центар, канцеларијско пословање, вођење регистара, евиденцију надзора, електронско извјештавање друштава за осигурање и других учесника на тржишту осигурања (е-форме), статистику и информисање јавности и друге помоћне електронске евиденције које су развијене за специфичне пословне процесе.

Агенција је највећи дио својих административних, општих и кадровских евиденција организовала у електронском облику, тако да су различити пословни процеси подржани одговарајућим апликацијама које су израђене властитим развојем. Уз стално учешће запослених, врше се дораде апликација у циљу унапређења и израде нових.

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање и Закона о посредовању у осигурању Агенција води одговарајуће регистре:

- друштава за осигурање,
- филијала друштва за осигурање из ФБиХ,
- посредника,
- овлашћених актуара.

Наведени регистри су јавни, воде се у електронском облику, а дио података је непосредно доступан јавности преко интернет странице Агенције. Усклађивање ових регистара, са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење, врши се континуирано.

У извјештајном периоду извршено је усклађивање и унапређење дијела информационог система који се односи на електронско извјештавање друштава за осигурање и других учесника на тржишту осигурања (е-форме). Урађене су и имплементирание измјене на обрасцима (електронским извјештајима) за друштва за осигурање, Заштитни фонд

Републике Српске, посреднике у осигурању, у складу са Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Усклађени су и унапријеђени сви извјештаји који су се генерисали из измијењених образаца.

Континуирано се врши усклађивање свих апликација које у свом пословању користи Агенција са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење.

3.4. Сарадња са другим институцијама

3.4.1. Сарадња са домаћим институцијама

Настављена је сарадња, успостављена у претходним извјештајним периодима, са министарствима у Влади Републике Српске, а посебно са: Министарством финансија Републике Српске, Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске и Министарством унутрашњих послова Републике Српске.

Сарадња са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске одвијала се кроз извјештавање:

- на првом састанку Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању,
- о стању у области осигурања, кроз учешће у изради Извјештаја о напретку у процесу придруживања Европској унији и
- о активностима из Републичког акционог плана реализације препорука Европске комисије из извјештаја о БиХ.

Поред наведеног, сарадња са Министарством финансија Републике Српске одвијала се и кроз:

- активности Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске (у даљем тексту: Комитет) и
- учешће представника Агенције у изради нацрта Закона о заступању у осигурању и посредовања у осигурању и реосигурању.

У оквиру активности Комитета, Агенција је сарађивала и са Агенцијом за банкарство Републике Српске и Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и то кроз размјену података и информација неопходних за провођење надзора и мјера из надзора које је Агенција изрекла друштвима за осигурање и организовање едукације из области спречавања прања новца и финансирања тероризма.

У току извјештајног периода, успостављен је још један облик сарадње са Министарством за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске, и то у оквиру активности припреме одговора на потенцијална питања из Упитника Европске комисије, која се односе на област осигурања. Агенција је започела и активности

превођења прописа из области осигурања потребних за израду одговора на питања из Упитника Европске комисије.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова Републике Српске заснивала се на размјени информација и података у складу са законом, а у сврху заштите интереса осигураника и трећих оштећених лица и очувања стабилности сектора осигурања.

Сарадња Агенције са другим институцијама сектора осигурања из БиХ заснивала се на законом успостављеној обавези:

- достављања статистичких података Агенцији за осигурање у БиХ, потребних за израду билтена „Статистика тржишта осигурања БиХ“ и
- размјене информација, добијених у надзору пословања филијала друштава са сједиштем у другом ентитету, са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ.

У току извјештајног периода, на основу иницијативе Агенције, Агенција за осигурање у БиХ покренула је активности исправке објављених статистичких података о одштетним захтјевима и стандардизације обухвата статистичких података које иста прикупља и објављује. У овим активностима, остварена је сарадња и са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ. Поред наведеног, сарадња са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ заснивала се и на, у претходном периоду, успостављеној пракси размјене општих регулаторних и надзорних искустава.

У складу са препорукама FATF-а и Moneyval-а, а у сарадњи са представницима других институција и органа из Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, Агенција континуирано прати примјену прописа о спречавању прања новца и финансирању терористичких активности у погледу регулаторних, едукативних и надзорних активности и исте спроводи. Такође, Агенција путем свог представника у Радној групи за извјештавање и имплементацију међународних обавеза из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, именованог од стране Владе Републике Српске, прати и извјештава о активностима у вези са провођењем међународних обавеза из ове области. Поред наведеног, Агенција у складу са закључком Владе Републике Српске, учествује у раду радних тијела која проводе: Процјену пријетње од ризика прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини.

Агенција је, у току извјештајног периода, остварила сарадњу и са Бироом зелене карте у Босни и Херцеговини, на начин да је именован представник Агенције у Координационом одбору за провођење мјера смањења нерегистрованих/неосигураних моторних возила. У оквиру наведеног координационог одбора, представник Агенције је учествовао у раду Радне групе за обједињавање приједлога измјена и допуна Правилника о регистрацији моторних возила.

Агенција је, ради унапређења и даљег развоја дјелатности осигурања у Републици Српској, наставила сарадњу са струковним удружењима из осигурања и то са:

- Удружењем друштава за осигурање Републике Српске и

- Удружењем актуара Републике Српске.

У оквиру сарадње са струковним удружењима, разматране су примједбе и сугестије у оквиру припреме подзаконских аката, и вођене едукативне активности учесника на тржишту осигурања.

3.4.2. *Сарадња са иностраним институцијама*

У оквиру сарадње са иностраним институцијама, у извјештајном периоду, остварена је сарадња са:

- Агенцијом за надзор осигурања Републике Словеније, чији су представници у оквиру ТАИЕХ⁸ стручне посјете идентификовали разлике у регулаторном оквиру који регулише садржај и структуру финансијских извјештаја друштава за осигурање у односу на релевантне ЕУ директиве. Ове активности су реализоване у сарадњи са Агенцијом за осигурање у БиХ и Агенцијом за надзор осигурања ФБИХ,
- супервизорима у оквиру CESEE иницијативе (Central-Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative) кроз учешће на два састанка на којима су размјењена искуства у вези улоге надзора у развоју производа осигурања, управљања ликвидности друштава за осигурања, директне обраде штета код обавезног осигурања од аутоодговорности, надзора прекограничног пружања услуга осигурања, могуће надзорне мјере у контексту актуелних проблема на тржишту обавезног осигурања од аутоодговорности.

Агенција се обратила Међународној асоцијацији супервизора у осигурању (IAIS) у сврху идентификације услова за приступање овој асоцијацији. На основу добијених информација, покренуте су активности на испуњавању идентификованих услова за подношење пријаве за чланство у Међународној асоцијацији супервизора у осигурању.

Сарадња са иностраним струковним удружењима остваривана је и путем учешћа представника Агенције на:

- XIV међународном симпозијуму, у организацији Економског факултета у Београду и Удружења актуара Србије, на тему: „Управљање ризицима у осигурању и банкарству“,
- Међународној конференцији о осигурању моторних возила на којој су, представници супервизора, струковних удружења и бироа зелене карте из региона, разматрали актуелне теме из области осигурања моторних возила (либерализација тржишта осигурања од аутоодговорности, обрада података, обраде међународних штета, те утицај нових технологија у овој врсти осигурања),

⁸ Инструмент јединице Генералног директората за проширење Европске комисије, који има задатак да осигура краткорочну помоћ у усклађивању, примјени и провођењу законодавства Европске уније

- Семинару у организацији Удружења актуара Србије на тему: „Либерализација тржишта осигурања од аутоодговорности - аргументи за и против и управљање ризицима у осигуравајућим компанијама“.

Сарадња са супервизорима из окружења заснивала се на раду у оквиру Колеџа супервизора Триглав групе, у којој учествују супервизори држава у којима послују друштва за осигурање из Триглав групе, а у координацији Агенције за надзор осигурања Републике Словеније.

Остварена је сарадња и са Axco Insurance Information Services, као једним од најзначајнијих свјетских сервиса који објављује податке у вези тржишта осигурања.

3.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања

Као и претходних година, Агенција је организовала едукацију и испитни рок за полагање стручног испита, потребног за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Едукација је обухватала програм предвиђен прописима. Стручни испит су положила 72 кандидата, а имена кандидата који су положили стручни испит објављена су на интернет страници Агенције.

За потребе едукације учесника на тржишту осигурања, а у циљу јачања професионалних стандарда, Агенција је подржала организацију/организовала:

- радионицу на тему: „Одређивање цијена осигурања од одговорности за моторна возила“ у сарадњи са Међународним удружењем актуара и Удружењем актуара Републике Српске,
- радионицу на тему: „Састављање и достављање извјештаја Агенцији у складу са прописима“ у сарадњи са Удружењем друштава за осигурање Републике Српске,
- савјетовање на тему: „Тржиште осигурања – проблеми и правци будућег развоја“ у сарадњи са Удружењем друштава за осигурање Републике Српске,
- специјалистички семинар на тему: „ Процес креирања тарифа у циљу стварања компаративне предности“ у сарадњи са Удружењем актуара Републике Српске,
- конференцију на тему: “Перспективе и развој тржишта осигурања од аутоодговорности у РС/БиХ“ у сарадњи са Центром за унапређење тржишта осигурања и финансијских услуга (COFUS),
- семинар на тему: „Европска регулатива и законски прописи о осигурању од аутомобилске одговорности у Босни и Херцеговини“ у сарадњи са Бироом зелене карте у Босни и Херцеговини и
- семинар на тему: „Примјена прописа из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у микрокредитном сектору и сектору даваоца лизинга, сектору осигурања и сектору тржишта хартија од вриједности“

у сарадњи са Агенцијом за банкарство Републике Српске и Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске.

У оквиру активности повећања јавне свијести о значају осигурања, Агенција је узела учешће:

- на семинару организованом за привредна друштва, на тему: „Значај, улога и облици осигурања“, у оквиру којег је представницима привредних друштава презентован значај и основне карактеристике осигурања имовине, процедуре за закључивање уговора о осигурању и подношењу одштетних захтјева, као и начин рјешавања несугласица и спорова из осигурања и
- у двије телевизијске емисије, у оквиру којих је гледаоцима указан на значај и потребу закључивања уговора о осигурању уз навођење основних карактеристика појединих врста осигурања, те на начин остваривања права по основу уговора осигурању.

Агенција је издала Информатор бр. 4: „Истраживање тржишта осигурања Републике Српске – кратак преглед резултата истраживања тржишта“. У Информатору су представљени најзначајнији резултати истраживања, које је, у току 2015. године, извршио Центар за унапређење тржишта осигурања и финансијских услуга (COFUS) за потребе Агенције, а у сврху утврђивања степена опште информисаности и едукованости становништва о осигурању. Резултати овог истраживања су представљени, а Информатор учињен доступним друштвима за осигурање на савјетовању: „Тржиште осигурања – проблеми и правци будућег развоја“. Такође, Информатор је учињен доступним институцијама које дјелују у оквиру Комитета, а објављен је и на интернет страници Агенције. Резултати истраживања могу представљати полазну основу заинтересованим странама приликом планирања активности за подизање нивоа знања становништва о улози и значају осигурања.

У току извјештајног периода, издата је брошура о стању у сектору осигурања Републике Српске за 2015. годину.

Агенција је путем штампаних медија информисала ширу јавност о својим активностима, што је такође у функцији едукације потрошача и унапређења културе осигурања. У часопису „Свијет осигурања“ објављен је и интервју директора Агенције.

Информисање и едукација учесника на тржишту осигурања и јавности вршена је и путем интернет странице Агенције, и то кроз редовно објављивање:

- статистичких података о тржишту осигурања,
- извјештаја о стању у сектору осигурања и извјештаја о раду Агенције и
- усвојених подзаконских аката и подзаконских аката у припреми.